

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Afirmări false.

Sibiiu, 24 August n.

Frații din regat urmăresc cu viu interes și cu durere de inimă luptele ce le purtăm noi pentru conservarea națională, pentru existența și pentru înaintarea noastră. Le suntem mulțumitori pentru aceasta; și chiar și faptul, că se amestecă unori și în lucruri în cari n'ar trebui să-și spună nici o părere, pentru că fiind vorba de durerile noastre proprii, noi știm mai bine unde și cum avem să ne legăm, ca să simțim durerea mai puțin, — îl atribuim numai iubirii lor față de noi și dorinței de a ne vedea mulțumiți și fericiți.

Înțelegem amestecul lor în politica noastră, dându-ne sfaturi câteodată că ce avem să facem sau ce să nu facem, și spunându-ne, că ce era bine dacă făceam și ce nu e bine că n'am făcut.

Îndeosebi, când într'o gazetă, când într'alta de dincolo, ni-se face imputare pentru ținerea cu atâta tenacitate la *drepturile istorice*, și mai ales pentru *refuzarea* ofertului ce afirmative ni s'ar fi făcut cândva din partea primului ministru-prezident ungar, după înființarea dualismului, din partea contelui Andrassy, de a primi 40—50 de locuri de deputați în dieta țării ungurești, ceea ce, dacă nu făceam, adecă, dacă primeam oferta, ni-se creă cu totul altă situație în țara ungurească, mai bună decât cea de astăzi.

Mai pe urmă în „Secolul” din București s'a scris în senzul acesta, spunându-se următoarele:

„A fost un timp când Românii ardeleni sugestați de școala istorică n'au voit cu nici un preț să recunoască noua stare de lucruri creată după victoria prusiană de la Konigraetz, de unde a urmat dualismul austro-ungar. Drept aceia unei

situațiuni reale dâșii au opus *drepturi istorice*.

Greșala a fost mare și a denotat, din partea celor cari au comis-o, o mare lipsă de tact politic.

Dar s'a întâmplat, și ce s'a întâmplat nu se mai poate face ne-întâmpat.

Frații noștri au suferit cu eroism urmările greșelilor, de altminterlea explicabile, și... s'au retras pe un alt teren de activitate publică.

Încet încet s'au organizat în consiliile județene (nu tocmai pe cât ar fi trebuit) și s'au pus pe dezvoltarea și împunerea vieții lor economice, întemeind societăți de bănci populare al căror capital azi a trecut de 60 de milioane de coroane.

Greșala teoriei lor *istorice* e deci într-o măsură, și ce lipsește pentru întreaga ei răscumpărare, e acum pe cale de a se îndrepta și ea.

Cele 3,654,000 de Români transcarpațini au un număr respectabil de reprezentanți în parlamentul unguresc.

Acolo în fața galeriei lumii cetitoare din statele civilizate dâșii expun păsurile unei fracțiuni din poporul român.

Dacă n'ar fi fost odinioară pe la 1868, curentul istoric, în loc de 15 deputați am fi putut avea 40—50 de deputați, pentru că 40—50 de locuri de deputați ne oferise contele Andrassy pe la începutul înființării dualismului.

Frații noștri au respins propunerea aceasta pornită dintr'o serioasă cunoaștere a împrejurărilor din lăuntrul unui stat în legătură cu ale altor state.

Au greșit, au pățimit și s'au îndreptat. Aceste s'au petrecut acum 40 de ani.

Confratele dela „Secolul” e în mare rătăcire, când crede că într'adevăr așa s'au întâmplat lucrurile cum dâșul le expune. Dualismul austro-ungar nu a urmat din încăpăținarea Românilor, cari nu voiau să recunoască noua stare de lucruri, ci a urmat pentru că altă scăpare nu era pentru Austria, decât capitularea în fața Maghiarilor. Românii de fapt au acceptat noua stare de

lucruri, în credința că se va țineă cont și de forțele lor. Au intrat în parlamentul din Pesta, în număr de 38, cu mandate primite dela alegătorii români, iar nu dela contele Andrassy, și numai după ce s'au convins, că dela ei nu se cere alta decât supunere oarbă, renunțarea la naționalitate, au ieșit din parlament, iar ceice n'au ieșit, au fost — scoși.

Da, în sesiunea parlamentară din anii 1865—68, va să zică la începutul dualismului, aveam în dieta din Pesta 38 de deputați români, prin urmare n'aveam nici o trebuință de oferta contelui Andrassy, ca să primim din grația lui 40—50 mandate. Și dacă în legea despre perfecționarea uniunii Ardealului cu Ungaria, votată în anul 1868, se primea numai minimul cerut de acei Români din Ardeal, cari erau amici ai ideii de împăcare cu Ungurii, anume, extinderea legii electorale din Ungaria și asupra Ardealului, puteam să avem în sesiunea cea următoare chiar și 50 de deputați. Dar pentru Ardeal, tocmai la inițiativa contelui Andrassy a fost menținută legea electorală dela 1848, care ne făcea imposibilă intrarea în luptele electorale cu sorți de izbândă. De aceea Românii din Ardeal deja la alegerile din 1869 s'au pus în pasivitate, în urma hotărârilor luate din partea conferinței dela Mercurea, — nu pentru că n'au recunoscut noua stare de lucruri, ci pentru că nu mai puteau să aleagă Români.

Ofertul contelui Andrassy, dacă e să-l numim așa, a fost cu totul altul. Confratele dela „Secolul” a auzit ceva despre el, dar n'a auzit bine. Contele Andrassy cerea dela Români, la începutul dualismului, aceea ce li se cere și astăzi, când dualismul e în agonie, să nu formeze partid separat, ci să intre în partidul său, în partidul guvernamental, în care caz le ținea re-

zervate vre-o 50—60 de locuri. Asta, va concede confratele dela „Secolul” că e cu totul alta, nu ceea ce înțelege d-sa. Și dacă Românii primeau acest ofert, se făceau vinovați de crima trădării de neam. Eră un act de umilire, fără nici un rezultat real, pentru că oferta contelui Andrassy era făcută numai pentru scurtă vreme, cât a stat el în fruntea guvernului unguresc, căci urmașul său deja nu mai era îndatorat să se țină de el. I-ar fi scos pe toți din dietă, după cum i-a și scos, pe ceice au mai rămas, năpraznicul — Tisza Kálmán, — și Românii erau și umiliți și păcăliți.

Am dori deci să nu ni-se mai facă, din parte cam puțin competentă, muștrări pentru politica noastră, nici cea actuală, nici cea din trecut, și mai ales nu pentru ținerea noastră la *drepturile istorice*, cari pentru noi nu există decât în singura formă, că am fost aici la întemeierea statului ungar, aici suntem și aici vrem să rămânem, ca popor cu limbă proprie, cu naționalitate proprie, cu drept de dezvoltare pe toate terrenele. Cu atât mai puțin putem permite apoi, ca cu fabule ca cea despre oferta contelui Andrassy să fie combătută politica noastră din trecut, care poate să fi fost în unele privințe greșită, dar onestă și românească a fost ea totdeauna, și consecventă încă a fost, ceea ce nu putea să fie decât ceia ce înțeam la *drepturile istorice*. Dar chiar rea de tot să fi fost, noi am făcut-o și pentru noi am făcut-o!

La Lipova.

Toate semnele arată, că zilele de 28 și 29 August n. în cari „Societatea pentru fond de teatru român” își va țineă adunarea generală în Lipova, vor fi zile de sărbătoare națională pentru ceice vor participa

FOIȘOARĂ.

Inzula șerpilor.

De Carmen Sylva.

A fost odată un poet roman pe care îl chemă Ovidiu. El a scris multe istorii frumoase, și astăzi încă, după 1800 de ani, oamenii găsesc plăcere citind ce a scris el, și până și în școli învață copiii să-l priceapă. De oare-ce Ovidiu trăia pe vremea împăratului August, se obișnuise cu bogăția și cu luxul. El era bogat și foarte admirat, și scrisese într'o liniște senină „Metamorfozele” sale. Nimeni nu știe cam ce a putut să se întâmple, sau cu ce a supărat pe împărat, dar atât se știe numai că a fost exilat într'o țară, căreia îi zicea pe vremea aceea Moesia; țara asta de atunci încoace a fost în stăpânirea multor domni, până ce a ajuns în stăpânirea turcilor sub numele de Dobrogea. Dar regele Carol al României trecu Dunărea și o luă dela turci după ce îi bătă.

În Dobrogea e un oraș, care se cheamă Kiustendje sau Constanța, dar pe vremea Romanilor se cheamă Tomi. Acolo fu trimis Ovidiu în exil, foarte departe de

Roma cea bogată, într'un loc pustiu pe țărmul Mării Negre, unde nu cunoștea un suflet măcar, ba unde nici oameni nu prea erau, ci numai nisip și mlaștini se întindeau cât vedeai cu ochii. Pe lângă aceasta și marea își rostogolea valurile într'o vecinică monotonie și era așa de întunecată și de posomorâtă, de parcă nu se oglindea cerul întrânsa. Mai erau și nește viscole de nici nu bănuise Romanul că sunt pe lumea asta undeva, iar vara o arșiță de soare de ți-se uscă gura.

În locul unde se află astăzi marelui hotel europeanesc „Carol” și unde se plimbă de colo până colo femei frumos gătite, ascultând muzica militară care cântă ca în toate locurile de băi, pe acolo umbla bietul Ovidiu singur și trist.

Nimic nu-i înveselea ochii; împrejur erau numai colibe făcute din pământ galben amestecat cu paie și ici colo câte un pom singuratec, care ți se întindea orăcile uscate peste câte o mlaștină ce mirosea urât și câțiva oameni oacheși tare, a căror limbă nu o înțelegea. Îsvoare cu apă limpede nu prea erau multe și poetul exilat învățase se prefuiască apa proaspătă mai mult decât prețuia înainte cele mai alese vinuri din pivnița sa.

Românii cari se mai aflau pe acolo,

erau oameni pe cari înainte nu i-ar fi onorat cu o vorbă sau cu o privire, slujbași cari erau învinovați de furt și osândiți și de sigur că nici n'ar fi putut s'o ducă acolo și că ar fi murit de marea lui mahnire, dacă n'ar fi avut o mângâiere. Ori ce om trebuie să aibă o mângâiere pe lumea asta, măcar de ar fi numai o culegere de fluturi sau de peceți, o floare la fereastră, o pasăre, un câine, un șoricel ori un păianjen.

Ovidiu avea un șerpe, un șerpe mic, draguț de tot, care stă într'una încolăcit de gâtul său, de brațul său și ai cărui ochii mici îi povesteau minuni.

Am spus că el scrisese „Metamorfozele”; după părerea lui șarpele acela era vre-o metamorfoză, vre-o schimbare, poate vre-o prințesă blestemată, o exilată ca și dâșul, și stă ceasuri întregi să se gândească de unde venise prințesa, cât de frumoasă trebuie să fi fost și ce nenorocită era mica, lucitoare Colubra, cum îi zicea el. Într'o zi pe când gândurile lui călătoriau astfel, se uită țintă spre mare, până ce i-se închiseră ochii și căzu într'un somn dulce. Atunci visă un vis minunat. Visă că șerpele lui căpătase glas omenesc și îi șoptea blând la ureche:

— Aide, hai, vino cu mine la izula

dela gura Dunării, căreia îi zice izula Șerpilor, și acolo să vezi metamorfoze!

Se deșteptă.

Șerpele stă liniștit în jurul gâtului său, parcă n'ar fi spus nimic. Adormi iar și Colubra îi șopti iar:

— Hai la izula Șerpilor, încredete în prietinel tău.

Poetul se deșteptă încă odată și se uită la micul, care stă tot așa de liniștit ca mai înainte după gâtul său și-l privea cu ochii cuminți.

Mai adormi încă odată, și pentru a treia oară îi zise șerpele:

— Hai cu mine, că n'ai să te căești.

De astă dată se deșteptă tocmai când zicea Colubra cele din urmă cuvinte și când se uită la el cu așa băgare de seamă, cu o privire așa de pătrunzătoare, încât Ovidiu se gândi:

— De ce să nu mă duc să văd izula Șerpilor? Mai urât ca aici n'are să fie, și o să fie o schimbare în viața mea, cea în care nici o schimbare nu se mai întâmplă; și dacă o fi să mă mănânce șerpii, m'or mănca și asta e; atunci scap de nenorocirea care mă doboară.

Luă o luntre cu vâslași buni, luă de ale mâncării pentru câteva zile și porni

la adunare. Un comitet executiv, compus din domnii Dr. A. Halic, Dr. A. Cioban, Dr. C. Misici, Dr. A. Bradăan și Dimitrie Roman, a luat toate măsurile pentru executarea exactă a programei festivităților, care a fost stabilită astfel:

1. Luni, în 14/27 August:

a) primirea comitetului;
b) Luni la 8 ore p. m. seara de cunoștință în restaurantul „Regele Ungariei”.

2. Marți, în 15/28 August:

a) la 9 ore a. m. serviciu divin în biserica gr. or. română din Lipova;
b) la 10 ore a. m. ședința I, în sala hotelului „Regele Ungariei”;
c) la 2 ore banchet la „Arhiducele Iosif”;
d) seara la 8 ore concert cu reprezentatie teatrală în sala hotelului „Arhiducele Iosif”.

3. Mercuri, în 16/29 August:

a) la 9 ore a. m. ședința a II-a tot la „Regele Ungariei”;
b) Mercuri seara la 8 ore petrecere cu dans la „Arhiducele Iosif”.

4. Joi, în 17/30 August:

Eventuale excursiuni.

La concert își va da concursul distinsa noastră cântăreață, domnișoara Valeria Popp, iar reprezentatia teatrală se va da cu concursul dlui Zacharie Bărsan și a dnului Aurel P. Bănușiu.

Indemnăm să participe toți cei ce pot la această adunare generală, care promise a fi una din cele mai reușite. Ceice se decid pentru participare, să se anunțe din vreme la domnul Demetriu Roman în Maria-Radna, pentru a li-se face rost de quartire. La toate festivitățile va cânta muzica din Abrud, cea mai bună muzică românească.

Peregrinagiu la mănăstirea Hodoș-Bodrog.

— Raport special al „Tel. Rom.” —

— 8 Aug. v.

În viața noastră bisericească de un sir de ani începând, să remarcă un fenomen chemat să umple de bucurie și de nădejdi întărirea inimile tuturor, pentru cari creșterea religioasă-morală, zidirea sufletească și înălțarea poporului nostru credincios nu este numai o frază rentabilă pentru mulțămirea unor truși deșerte, ci este o mare și sfântă chestie de conștiință.

Fenomenul acesta constă în faptul, că mănăstirea Hodoș-Bodrog, singura mănăstire românească a metropoliei Românilor ortodoksi, a devenit de o vreme încoace pentru credincioșii din părțile bă-

nățene și Țara-Ungurească adevărat loc de închinare, loc de peregrinagiu care an de an cuprinde, mângâie și întărește cu pâinea cea cerească a sfaturilor evanghelice, cu apa cea vie a credinții religioase, mulțimi mari și tot mai mari de creștini.

În fiecare an acești creștini buni, evlavioși și cu frica lui Dumnezeu, din apropiere ca și din largi depărtări, mânăți de credința lor își părăsesc casa, lucrurile și toate ale lor, care-i leagă pe pământ și purced în cântări duioase de psalmi și de tropare, cale lungă până la sfânta mănăstire, ca să se înalțe pe o clipă cu inima și cu cugetul spre cer.

Cetele cucernice întru început mai mici, în frunte cu un preot, un învățător sau un cantor moșneag, se sporesc din sat în sat, iar la intrarea lor în mănăstire privitorul se găsește în față cu o mare de capete descoperite și de inimi deschise spre primirea cuvântului dumnezeesc.

Cel ce a văzut o asemenea procesiune, intrând în mănăstire în frunte cu preoți îmbrăcați în odăjdii sfinte, cu copii în stihare albe, purtând prapori și cruci incununate cu flori și îngânându-și cântările cu dangătul duios și primitiv al clopotelor, a trebuit să se pătrundă de un fior mare și adânc chiar și dacă în viață nu și-ar fi deschis buzele spre rugă.

Peregrinagiile la mănăstire încep încă din sfântul și marele post al Păresimilor. Grupe mai însemnate de peregrinii se strâng din comunele mărginașe — la Dumineca Stălpărilor (Florii) și la „Înălțarea Domnului”.

Toiul peregrinagiilor începe însă la praznicul „Schimbării la față” (6 Aug. v.)

Astfel și în anul acesta.

Încă în ajunul praznicului, spre amiază, clopotnița mănăstirii începe să dea de știre, că s'apropie peregrini. În grupuri mai mărunte sosiau credincioși (mai ales femei) din comunele Măndruloș, Sobotel, un mare număr de creștini din Sinichea și satele vecine, apoi de prin Sân-Nicolaul-mic, Săcusigiu, Munari, Fentoc și altele. După aceștia au sosit numeroși credincioși din comuna Căcășan, în frunte cu tinărul lor preot Romul Roșu. După amiază și-au făcut intrarea vrednicii și neobosiții preoți Dimitrie Ionescu din Remetia și Iosif Petcu din Bozș, în fruntea unei procesiuni de mai multe sute de creștini strânsi din comunele Bozș, Ohaba-Foraci, Remetia, Sălha, Drăgoiești, Ficatar, Chevereșu-mare și din alte sate din jurul Buziașului și al Recașului.

Sosirea acestora și primirea lor, cu predică, din partea arhimandritului-egumen al mănăstirii Augustin Hamsea, însoțit de preoțimea mănăstirii, a oferit cea mai pătrunzătoare priveliște. Era cuceritor și înălțător a privi la acești oameni săraci, cari n'au pregetat a osteni două zile prin noroiul și apele șesurilor udate de ploii, pentru ca să-și mulțamească adâncul lor trebuință sufletească, pentru ca să se roage.

Spre seară curțile mănăstirii erau pline de lume ca la două mii de oameni când li s'a slujit vecernia împreună cu litie, s'a ocolit biserica, cetindu-se patru evanghelii și în sfârșit s'a ținut privegherea în frumoasa capelă de vară, zidită a nume pe sama peregrinilor. Slujbele se termină târziu, dar creștinii toată noaptea o petrec în cântări psalmodice și în rugăciuni evlavioase, parte în jurul bisericii, parte răsăliți în grupuri mărunte

împrejurul făcliilor nenumărate, cari ard pentru sufletele celor răposăți.

Duminecă, în însași ziua praznicului, după ce au sosit și ultimile cete de peregrinii, s'a oficiat sft liturgie în capela pontificând I. Preacuvioșia Sa Arhimandritul Augustin Hamsea, asistat de preoțimea mănăstirii și de preoții sosiți cu procesiuni. La sfârșitul liturgiei Arhimandritul Hamsea a rostit mulțimii, care umplea curțile, o frumoasă predică plină de învățători folositoare. Ca un bun părinte, ce dă sfaturi copiilor săi, zelosul arhimandrit, în grai povățuitor a învățat pe cei ce alergaseră să-l asculte, cum să viețuiască, ca să fie bineplăcuți lui Dumnezeu, cum să-și orânduiască mersul vieții lor pământeste spre binele și folosința lor proprie, le-a spus să părăsească lenea, răutatea, plăcerile și să iubească virtutea, curățenia moravurilor și adevărul. Cuvântul de învățătură al păstorului era sorbit cu evlavie, pe fețele mulțimii se putea ceti uitarea vieții, o iubire și o fericire nesfârșită.

Mai pe urmă toți se ung cu sf. mir, se împarte anafora și peregrinii se pregătesc de plecare. Ceice aparțin la un grup se strâng, încunjur biserica, praporii se pleacă spre închinare și procesiunile, urmate de sunetul clopotelor, se pun în mișcare. Arhimandritul și preoțimea îi petrece până afară în drum și le dă binecuvântarea s'ajungă în pace la ale lor.

La praznicul „Adormirii Maicei Domnului” se așteaptă să sosească mai multe mii de credincioși. În chipul acesta, mulțămirea ostenelelor stăruitoare și primirilor călduroase din partea neobositului Arhimandrit Hamsea, mănăstirea Hodoș-Bodrog a ajuns să fie pentru poporul nostru o adevărată școală practică a pietății creștinești.

Privito ul.

Îmbrățișarea meseriilor și a negoțului.

Conferință ținută la 14/29 Iuliu a. c. în adunarea desp. X. Brad, ținută în Holmagiu.

„O bună meserie face ca și o moșie”.

Proverb român.

Onorată adunare! Sunt rari ocaziunile, când noi oamenii cu carte suntem fericiti a veni în mijlocul poporului, în număr mai însemnat; deși aceste întâlniri ar fi de un mare folos, și multe lucruri bune s'ar putea pune la cale. De o parte noi oamenii cu carte ne-am putea câștiga încrederea D-Voastră, iară D-Voastră ne-ați putea descoperi toate lipsele, ce aveți, și V'ați convinge că noi dor și zel avem pentru înaintarea poporului românesc în toate privințele.

Noi inteligența prin întâlnirile cât mai dese cu poporul, am putea mai bine să vă luminăm, și din cunoștințele ce am câștigat fie din cărți, fie din experiență, împărtășindu-vă, să ne ridicăm împreună bună starea noastră materială și morală.

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” a avut o fericită idee, când a hotărât ca: prin satele noastre românești să se țină prelegeri publice poporului, fie din economia câmpului, grădinarit, fie despre creșterea vitelor ori despre alte lucruri folositoare poporului. Aceste prelegeri cu drag le-am luat asupra-ne inteligența care se interesează de popor. Alte

popoară au făcut de mult lucrul acesta. Noi am învățat din pățania lor, și abia începem acum.

A sosit timpul ca toți, cei eșiți din popor și crescuți pe la școli, să ne întorcem în sinul poporului și împreună cu preoții și învățătorii, umăr la umăr să lucrăm pentru înaintarea poporului nostru pe toate terenele.

Advocatul, medicul, profesorul, și ori-ce inteligent este chemat ca și el să lucreze după putință pentru popor, căci nu se cuvine ca cel cu carte să primească numai dela popor, și să trăiască de pe spatele lui, ci în schimb trebuie să dea și el poporului din învățătura lui, și prin aceasta să-l ridice la o stare materială și morală cât mai înfloritoare. Căci scris este: „ajută-te și D-zeu îți va ajuta”. Cel cu carte să nu și uite de opincă, căci ea este talpa țării, să nu și uite de meseriași și neguțători căci fără ei nu am putea trăi.

Cu drag dară am venit în mijlocul acestei adunări, ca să stăm de vorbă câteva minute despre lucruri, cu cari credem că vom aduce ceva folos D-voastră și neamului nostru românesc. Și pe când unii dintre frații de față v'au vorbit despre alte lucruri frumoase și vrednice de știut, eu de astă dată Vă voi vorbi despre: îmbrățișarea măestrilor și a negoțului.

Este lucru știut că la noi Românii, măestrile și negoțul nu sunt destul de îmbrățișate. Poporul nostru încă tot se mai ferește a-și da copiii la măestri și negoț, și aceasta o face din neștiință, iară cel inteligent, ori plugarul cu stare bună nu și dau pruncii la măestri, decât în cazul extrem, și siliți de împrejurări. Și nu este bine așa. Este spre răul nostru a mai rămâne în starea aceasta. Trebuie să fim în curat cu adevărul că: „un popor fără clasa de mijloc — fără măestri și neguțători — este sclavul altor popoară”. Trebuie să punem la o parte orice prejudețe.

Strămoșii noștri — vechii Romani — stăpânitorii lumii, înbuiați din averile popoarelor subjugate numău măestrile și negoțul: „ocupăți-muridare”. Ei o puteau face aceasta, fiindcă mii de sclavi aveau, cari să se ocupe cu măestrile și negoțul. Dar noi, poporul român de azi din Ungaria, ce avem? Câte un petec de pământ — în cele mai multe părți ale țării — frământat în sângele străbun, și udat cu sudorile noastre de sânge. Ne-a rămas credința în D-zeu, ce ne zice: „ori cât timp Român vei fi, nu te teme că-i peri.” Ne-a mai dat D-zeu brațe vâjnoase de lucru, minte ageră și luminată, cari nu le schimbăm cu nici un popor din lume. Și azi zicem cu fală: „Suntem Români!”

Timpurile însă s'au schimbat, și se schimbă. Din gloria străbună nu putem trăi. A ne mai provoca la trecutul de odinioară, a desprețui și noi meseriile și negoțul ar însemna a ne sinucide de bună voie.

(Va urma).

Adunării învățătoarești.

Convocare.

Membrii „Reuniunii învățătorilor români dela școalele populare confesionale ort. române din protopopiatele aradane I—VII”, precum și toți cei ce se interesează de cultura neamului românesc sunt

pe mare. Ajunse cu greutate la inzulă, de oare-ce Marea Neagră e mai rea cu mult decât Oceanul cel mare, căci așa se întâmplă în totdeauna: oamenii cei mici sunt mult mai supărăcioși și mai ciudați, decât cei mari și tari, cari nu se înfurie așa iute și sunt mai răbdători, și mai marinimoși.

Poetul cel melancolic fu aproape să fie pedepsit că voise să moară, era să fie prins cu vorba. Dar marinarii nu erau sătui de viață ca el, și luptară cu elementul sălbatic, supărați de această călătorie.

Ce de caznă pentru un ostrov plin cu dihanii otrăvite! bombăneau ei.

Și se uitau încrunțați la poet, care mai-mai era să se întoarcă, de teamă să nu se răscuale vâslașii, dacă nu simțea, de câte ori vrea să se întoarcă, că îl strânge șerpele ușor, tot îmboldindu-l să stăruiască a merge înainte. Simți de mai multe ori, chiar cum bătea din codiță cu nerăbdare și cum își întindea capul înainte și cu băgare de seamă tot în partea aceea mereu.

Iacă și ostrovul! mormăiră în sfârșit vâslașii.

— Unde e? întrebă Ovidiu; căci nu vedeă nimic.

— Colo unde e bucătica aia de pământ, ăla e ostrovul!

Poetului nu i prea plăcu când văzu bucătica de nisip cu nește leasă rară, dar mai mult din pricina supărării vâslașilor, decât din pricina puțin atrăgătoarei priveliști. Căci lui i-se părea peste tot pe acolo cam tot atât de urât, astfel încât nu-i păsa de era nițel mai urât; șarpele începuse să joace cum trebuie, de parcă înnebunise de bucurie, și lui îi făcu plăcere că văzu ce mulțămită era singura ființă, care îi era scumpă.

Când puse piciorul pe pământ, duse mâna la gât. Nu mai simți nimic. Colubra lui plecase. Plin de întristare se gândi „Vrea să zică voiai să vii la inzulă, numai ca să mă părăsești. Doar nu erai om ca să faci ca ei!”

Pornî întristat pe nisipul adânc, după ce făgădui vâslașilor că se va întoarce curând; vru să le caute apă, dar lor le plăcu mai mult vinul pe care îl luaseră cu dânsii, și nu trecu mult și toți zăceau dormind beți morți.

Ovidiu se depărtă oftând.

— Acum am pierdut tot, cugetă el. Și pentru că nici un suflet nu-l vedeă, nu-i fu rușine și plânse...

Lacrămile lui să fi lucit așa, ori soarele îl orbiă? Poate că i-se suise sângele la cap?... Își șterse de mai multe ori fruntea și închise ochii și îi deschise ia-

răși, dar de câte ori îi deschidea tot mai mult se miră, căci înaintea lui se ivise o adevărată grădină fermecată, cu pomi umbroși, cu fântâni cari săreau în sus, cu iarbă deasă și frumoasă, cu un covor de maci și de „nu mă uită”, printre ale căror foi delicate păreau că trec razele soarelui. Trepte de marmoră se coborau în jos până la mare; drumuri curate se întindeau printre șirurile de trandafiri și de mirt. Pe platani și castani se legănau pasările cele mai rare și cântau cântece mai frumoase de cât ale priveghitorilor celor mai bune. Micșunelele și rozeta își răspândeau mirosul la picioarele poetului, în vreme ce liliacul și iasomia îi mângăiau fruntea. Bietul om singuratic, se credea dus într'una din cele mai frumoase grădini ale Romei și așa îi bătea inima de bucurie, încât parcă amenința să-i sară din loc. Dar ce încercă când văzu de odată nește forme de fete cari se strecurau printre copaci și alunecau pe deasupra ierbei îmbrățișându-se într'o sălbatică fericire; pe urmă se prindeau una de alta, se jucau legănându-se printre crăcile lungi ale răsurilor, se coborau pe treptele de marmoră până în mare de se scaldau, și se stropiau una pe alta cu apă.

Ici vedeă plimbându-se matroane, pe cari i-se părea că le cunoaște, îmbrăcate

cu haine lungi, cu vâluri albe și colo bărbăți în togă și mantie, cari păreau că vorbesc între dânsii cu aprindere despre afacerile publice, tocmai ca în „forum” la Roma. Dar mai înainte de a se fi putut apropia de dânsii, îi ieși înainte alergând, o fată încântătoare, îi dete din cap cu încredere într'un chip familiar, îl luă de mână și îi zise:

— Nu mă cunoști sub forma aceasta? Sunt Colubra ta. Vino cu mine să-ți arăt tot.

Și îl târă după ea printre oamenii cari vorbeau toți limba romană sau greacă astfel că pricepea tot ce spuneau. Fețele lor de asemenea îi păreau grozav de cunoscut. Ar fi dorit așa de mult să se apropie de unul și de altul, să vorbească cu ei zicându-le pe nume: — Claudius, Plautius, Lucilius, — căci lui i-se păreau o'ar fi curtezani de împăratului, pe cari înainte îi vedeă în fiecare zi. Auzi pronunțându-se în jurul său numele artiștilor și filozofilor greci și al oamenilor de Stat Romani. I-se păru ciudat de tot. De când nu mai auzise limba țării lui! Numele cari înainte îl lăsau nepăsător, acum făceau să-i sară inima, și îl făceau să lacrimizeze numai pentru că le auzia.

(Va urma).

poftiți a lua parte la a XVI adunare generală ordi ară, pe care în vîntuța §-lui 11 din statute și în urmarea dispozițiilor cuprinse în concludul XXVI. al adunării generale trecute, o convocăm pe Miercuri și Joi 16/29 și 17/30 August 1906 în comuna Pecica-Română.

Program:

Sedința I.

1. Participare în corpore la sfînta Liturgie, împreună cu chemarea Duhului Sfînt.
2. La 10 ore a. m. deschiderea adunării generale.
3. Constatarea prezențelor și bineventarea oaspeților.
4. „Ioan Amos Comenius”, disertație de Nicolae Cristea, învățător în Măndrului.
5. Prezentarea rapoartelor și esmiterea comisiilor cenzurătoare.
6. „Alcoolismul”, disertație de Georgiu Petrescu, învățător în Apatu.
7. „Numărul 12”, prelegere practică din Aritmetică de Nicolae Harduț, inv. în Aciuța.
8. „Școala practică”, disertație de Iosif Stanca, inv. în Roșia.
9. „In tot binele e și ceva rău”, disertație de Iuliu Groșorean, învățător în Galșa.
10. „Rolul învățătorului afară de școală”, disertație de Dimitrie Boar, inv. în Nadab.
11. „Cunoașterea individualității elevului”, disertație de Ioan Roșu, inv. în Buteni.

Sedința a II-a.

12. „Cauze care opresc chemarea învățătorului”, disertație de I. Borlea, inv. în Ciud.
13. Referadele comisiilor cenzurătoare.
14. Votarea premiului de 50.— cor. dat de un anonim disertației ce a făcut mai bun efect asupra auzitorilor.
15. Propuneri și interpelări.
16. Fixarea timpului și locului pentru adunarea generală a XVII.
17. Apel nominal și legitimarea certificatelor de prezență.
18. Restaurarea biroului și comitetului pe noul period 1906—1909.
19. Esmiterea comisiunii verificătoare.
20. Inchiderea adunării generale.

Arad, din sedința comitetului central ținută la 27 Iulie (9 August 1906).

Iosif Moldovan
o.-prezident

Dimitrie Popoviciu
secretar I.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a Reuniunii învățătorilor români dela școlile confesionale gr. or. din dieceza Caransebeșului se convoacă pe Joi și Vineri 24 și 25 August (6 și 7 Septembrie n.) 1906 la Băile Herculane, lângă Mehadia, cu următorul program:

Sedința I.

Joi în 24 August (6 Septembrie) după amiază.

1. La 2½ oare p. m. azistarea la chemarea Duhului sft.
2. La 3 oare deschiderea adunării.
3. Prezentarea rapoartelor și a altor exhibite incurse.
4. Alegerea comisiunilor.
5. Disertații.

Sedința II.

Vineri în 25 August (7 Septembrie)

înainte de amiază.

6. Referadele comisiunilor.
7. Defigerea locului pentru proxima adunare generală.
8. Propuneri incurse cu 8 zile înainte de adunare.
9. Alegerea funcționarilor și a comitetului Reuniunii.
10. Inchiderea adunării.

Din sedința comitetului Reuniunii, ținută în Lugoj la 24 Iulie (6 August) 1906.

Ioan Morcu
prez. Reun.

George Cătană
notar prim.

NOTĂȚI.

Delegațiunile vor fi convocate pe la mijlocul lui Octombrie. De astădată își vor ține sedințele în Budapesta. Sub durată lor Maiestatea Sa va locui în Budapesta.

Doliu pentru Axente. Cetim în „Gazeta” din Brașov că tinerimea universitară română din Brașov s'a întrunit în sara de 14 August la „Casa de tir” unde a onorat memoria lui Axente cu un „salamander de dol” (Trauer Salamander) după obiceiul universitarilor din Burschenschafturile germane. S'au ținut adevărate cuvântări scurte și s'a cântat „In veci pomenirea lui”.

Totodată tinerimea a hotărît să poarte doliu timp de șase săptămâni.

Dr. Friedrich Müller, superintendental bisericei evanghelice săsăsești din Sibiu, e trecut cu ziua de 1 Septembrie la pensie, din motive de bătrânețe. Conzistorul bisericei numite întrunit ieri Joi în sedință, a luat cu multă părere de rău la cunoștință actul de abdicare al bătrânului și laboriosului episcop, iar pentru alegerea noului superintendent a pus termiu pe 30 Octombrie. Tot în sedința de ieri conzistorul a votat pe seama episcopului o frumoasă adresă de mulțumire pentru serviciile aduse biserice și culturii poporului săsesc în curs de 58 ani, ca profesor, preot și ca episcop. În demnitatea din urmă a servit 13 ani.

Școlar. La școala elementară de fete a Reuniunii femeilor române din Sibiu înscrierile se fac în zilele 1, 3 și 4 Septembrie a. c. st. nou, iar prelegerile se încep în 5 Septembrie a. c. Înscrierile se fac dela orele 8—12 a. m. și 3—5 p. m. în localitățile școlii, strada Morei Nr. 8. Didactul este 2 coroane pe o lună și taxa de înscriere 4 coroane. Membri reuniunii nu solvesc pentru copii lor taxa de înscriere.

Directiunea.

„Basarabia” — sistată. Ziarele din România au informații dela Chișineu, că autoritățile rusești ar fi zistat ziarul „Basarabia” și ar fi închis și tipografia lui, iar pe redactorul Gavrilă I-lar fi arestat. Pe baza unei cații acesta a fost lăsat însă liber. Pe cale anonimă a fost amenințat cu asasinare, dacă nu va părăsi Chișineul. El a declarat, că „va fi ultimul între Români, care ar părăsi orașul, când ar fi siliți să o facă”.

Expoziția din București va rămâne deschisă până la 15 Nov. Se va deschide din nou în Aprilie 1907 până în Octombrie a anului viitor.

E vorba, că un englez a făcut propunerea, ca guvernul să-i închirieze lui întreg parcul cu pavilioanele, pentru ca să organizeze o expoziție a statelor balcanice.

Concurs pentru docent la universitatea din București s'a deschis acum din partea ministrului de culte. Concursul e special pentru limba germană la facultatea de litere. Candidații vor trebui să aibă titlul de doctor în limba germană. Concursul se va ține în 15 Febr. 1907 la universitatea din București.

Asemenea s'a deschis concurs pentru catedra de istoria evului mediu și modern la facultatea de litere din Iași, tot pe ziua de 15 Febr. Candidații trebuie să aibă titlul de doctor în această specialitate.

Valparaizo. Asupra cutremurului din Chile vin acum amănunte. S'au sîntit 82 de izbituri, zdrobind fiecare câte o parte din oraș. Comunele din jur sunt cu desăvârșire pustiite. În Valparaizo sunt peste două mii de morți. Numai în temnița orașului sunt 140 robi omorâți. Paguba e prețuită la 50 mil. funți.

Deputații jidani din parlamentul Ungariei s'au sporit cu unul, Dr. Fenyvesi, ales la M. Osorheiu. Acum sunt cu totul 22 și anume 16 kossuthiști, trei democrați un constituțional, un socialist și unul fără partid.

Dramă de dragoste. În comuna Magaslak s'a întâmplat, că fata frumoasă de 18 ani a îngrijitorului moșiei lui Zichi E., Petru Murășan, s'a îndrăgostit în flacăul de țărani, George Orlovici. Fata, care era în pragul de examenului de profesoară, voia să se mărite după flăcăul român, ce iace părinții la nici un caz n'au aprobat. Atunci fata s'a decis să moară. Într-o seară s'a întâlnit cu dragul ei în grădină, a tras trei pușcături de revolver asupra lui și l-a omorât, pe urmă s'a împușcat și pe sine.

Inventator român. Românul Silviu Ștefănescu din Cugir a inventat un aparat, prin care negativele fotografiilor nu mai au lipsă de lumina roșie la prelucrare ci se pot lucra ori unde și la lumina zilei. Aparatul e patentat în toate țările și va intra în comerț sub numele „Rely”.

Instalare de preot. Duminecă în 23 Iulie s'a făcut instalarea noului preot Vasile Debu în comuna Cincșor, tractul Făgăraș. Primirea i-s'a făcut cu deosebit alai, cu flori, frunză verde și călăreți. Instalarea asemenea i-a fost prăznuită cu mere bucurie din partea poporului. A fost introdus din partea dlui protopop N. Borzea, azistat de preotul George Vas din

Voila, ca fost administrator al Cincșorului. La instalare au luat parte și mulți străini, precum și persoanele administrației politice din comună. La masa dată de fruntașul Ioan Timoftă s'au rostit foarte multe toast, începând cu închinarea întru îndelunga viațuire a Esc. Sale arhipăstorului nostru.

Tulipanul. Pornirea tulipanistă de a boicota tot ce e product străin, îndeosebi austriac, n'a avut succesul dorit. Foile ungurești constată, că în prima jumătate a anului acestuia a plătit Ungaria pentru mărfuri austriace cu 73 mil. cor. mai mult ca în același timp în anul trecut.

Tricolorul prigonit. „Libertatea”, aduce vestea despre o nouă bravură a vestitului pretor Finna dela Ilia. A pedepsit pe patru fete și un flăcău din Ilia cu câte o zi închisoare pe cheltuiala proprie și câte 10 cor în bani pentru că au purtat la gât pantlică cu tricolor românesc și au pus pe crucea din drumul ce duce la biserică o cunună cu tricolor românesc. Românele din Ilia au aflat însă mod de a se scăpa de urgisitul solgăbirău: După ce jandarmii au confiscat o cunună cu tricolor, o cunună cu pantlică roșie, galbenă și vinete puse ca la întâmplare, și tricolorul din părul fetelor, acestea s'au sfătuit să poarte de aci înainte fiecare o anumită culoare din cele trei. Astfel asociându-se câte trei și luând pe cea cu culoarea galben la mijloc ies Dumineca și în sărbători le petrecerile lor și tricolorul tot există — în ciuda solgăbirăului.

Statua lui Alexandru, ridicată în Iași va fi desvâlțată negreșit în luna Octombrie anul curent. Se proiectează mari sărbări din incidentul acesta.

Cor român în Cluj. Din Cluj se vestește că a înviat corul „S. Elena” care n'a mai existat de mult în Cluj și cu 1 Sept. va începe să funcționeze. Va constitui și o orchestră proprie. Apelează la sprijinul publicului.

Congresul studentesc al societății Corda Fratres se va ține anul acesta în Marseilles. Și-au anunțat participarea și studenții din Anglia, Germania și Austria, cari până aci n'au luat parte la congrese.

Hymen Elvira A. Gărbacea și Augustin Cupșa de Cupșeni abs. de teol. căsătoriți. Brănești, 12 August 1906.

— Ignatie Vișoiu, absolvent de teologie s'a logodit cu dsoara Gabriela Țieran din Totvărădia.

Indreptare. În convocarea institutului de credit și de economii „Frăpiciuța” din Satu, publicată în numărul trecut termenul adunării generale a fost cules greșit. Adunarea generală nu se va ține în 28 August (Mercuri), ci Sâmbătă în 1 Septembrie n.

De nectezut. Ni-se vestește, că la adunarea despărțământului Deva al Asociațiunii, ținută în Biscaria dintre 40 preoți din acel jur n'a luat parte decât unul singur pr. N. Șinca din Biscaria. Adevărul acestei știri ar fi o rușine fără păreche.

Internat în Suceava. Comitetul societății bucovinene „Școala română” din Suceava a decis să deschidă în toamna aceasta internatul de băieți „Vasile Cocărlă” pentru elevii institutelor din Suceava. Comitetul face apel la publicul românesc de a ajuta acest internat cu parole ori cu victualii, fiind foarte modeste condițiile, între cari se deschide internatul.

Mica hoată. O copilă de zece ani a unui muncitor din Pesta a furat în zilele trecute dela părinții ei zece cor. O parte le-a cheltuit. Muștrarea conștiinței atăta a chinuit-o că s'a hotărât să se sinucidă. S'a și spânzurat, dar a fost sflată încă la timp și mântuită de moarte.

Viață socială.

Petrecere. Reuniunea de cântări din Săliște va da Marți în 15/28 Aug. (Sf. Maria) un concert. După concert urmează dans.

Concert în Sebeș. Reuniunea rom. de cântări din Sebeș-săsesc invită la concertul, care se va da Marți, în 15/28 August (sf. Marie) seara în pavilionul de vară dela hotel „Central” în Sebeșul-săs. Începutul precis la 8 ore. După concert dans.

Petrecere în Cohalm. Tinerimea română studioasă din Cohalm și jur. invită la producțiunea ce-o va aranja Marți în 15/28 August (în ziua de sf. Maria mare) o ocaziunea adunării generale a

„Asociațiunii”, despărțământul Cohalm, în sala Hotelului „Schlosser” din loc. Începutul la oarele 7½ seara. Adunarea generală a despărțământului la 3 oare p. m. în sala „Schlosser”.

Petrecere. Reuniunea femeilor române din Gurarăului invită la petrecerea de vară pe care o va aranja la 15/28 August a. c. (sf. Marie) în grădina școlii gr. or. din loc, la caz de timp nefavorabil în edificiul școlii. Invitări speciale nu se fac. Începutul la 1 oară p. m. Contribuțiile benevole se vor cuită pe cale ziaristică. Venitul curat e destinat fondului reuniunii menit pentru înfrumusețarea bisericii și a școlii gr. or. De victualii e îngrijit. Comitetul.

Din public.†)

Mulțumită publică.

Cu ocazia petrecerii aranjate la 5 Aug. st. n. a. c. în Colun în favorul bibliotecii populare din loc au binevoit a contribui cu suprasolviri următorii domni: Alexandru Comșia notar, Scorei 2 cor., Iosif Gabor vice notar, Streza-Cerpișoara 2 cor., Ioan Holerga paroh gr. or., Chirpăr 1 cor., Ioan Halmaghi funcționar de bancă, Sibiu 1 cor., Aurel Oprea par. gr. cat., Găinari 1 cor., Ioan Viuțilă învăț. gr. cat. 1 cor., Alexandru Negruțiu contabil, Noul Român 60 fil., Atanasie Visalom învăț. gr. cat., Noul Român 60 fil., Dumitru Lupea teolog, Serata 40 fil., Ioan Pop David par. gr. cat., Scorei 20 fil. și N. N. Săcădate 20 fil. Au încurs ulterior dela Nicolae Suma învăț. gr. or., Șomartia 2 cor., Ioan Giurca paroh gr. or. 3 cor. și Nicolae Bunesu adiunct de notar 50 bani. Suma tuturor venitelor e 75 cor. 60 bani. Detrăgându-se spesele de 60 cor. 20 fil., rezultă un venit curat de 15 cor. 40 fil., care sumă s'a predat conducătorului bibliotecii. Tutozilor acestor marimonioși donatori li-se exprimă și pe această cale sinceră mulțumită.

Colun, în 20 August 1906.

Ioan Giurca paroh gr. or.

Cărți și reviste.

Viața literară, rev. săptămânală a dlor Coșbuc și Gorun Nr. 32, dă din număr în număr articole tot mai interesante. Nrul din urmă aduce la loc de frunte un articol foarte just în judecată asupra neorânduelii ce stăpânește colecțiile de poezii populare. Un fragment din traducerea lui Faust de I. Gorun. O bună nvelă „Actrița” de V. Pop și o schiță „Doi pribegi” de G. Frunză. Mai dă și câteva versuri de A. Călugăru, C. Ardeleanu și I. Minulescu. O rubrică ce merită tot respectul e partea de folclor, care nu lipsește din nici un număr. Costă la an 7 cor. București, str. Sărindar Nr. 11.

Anuarul IX al societății pentru fond de teatru român pe anul 1904/5. Cuprinde discursurile prez. Ios. Vulcan la festivitățile aranjate în Sibiu în vara anului trecut; conferențele: „Enbescu și teatrul” de Dr. I. Borcia și „Wilhelm Tell” de Horia Petrescu; două biog. rafi: Ion Popescu și Matei Nicola. Apoi raportul lui Aug. Bena în chestia fonografiei și propunerea lui Il. Chendi în chestia traducerii de piese dramatice străine. În 1905 s'au dat 166 reprezentații teatrale și s'au jucat 230 piese, între cari recordul principal îl țin tot piesele lui Alexandru. Averele societății face 365078.73 cor. În bilanț aflăm sume, cari s'ar putea conziderabil reduce (tipărirea și expediția anuarului 1840 cor., spese de călătorie 655 cor.) Societatea are 111 membrii fondatori (35 morți), 117 membrii ord. pe viață (26 morți), 239 membrii ordinari și 126 ejuțatori. Anuarul costă 1.40 cor.

„Regulament pentru diletanții de teatru și tovarășie ocazională pentru subvenționarea și ofutorarea diletanților”, compus de Ioan Baciu, preot în Șoimuș. Se vinde cu 1 coroană exemplariul, în scopul procurării decorațiilor de scenă, pe seama diletanților din Șoimuș, cari au jucat până acum în treisprezece piese teatrale, cu bun succes.

Poșta redacției.

Cluj. Nu e bine să fie adusă chestia în discuție pe cale jurnalistică. Poftiți și faceți interpelație, cei interesați, în adunarea generală, care se ține în fiecare an, și acolo vi-se vor da lămuririle necesare, iar dacă nu sunteți mulțumiți cu ele faceți propuneri, după cum credeți că e mai bine, și majoritatea va decide.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Copii de școală

din case mai bune, se primesc pe lângă toată întreținerea, în str. Cisnădiei Nr 41. Etagiul I.

Nr. 746—1906.

[214] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător la școala confesională din **Bungard**, prin această se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: salar 600 cor., cuartir în edificiul școlii și lemne pentru încălzit.

Cuincuenalul se compută numai după 5 ani servit în această comună.

Suplicile de concurs se vor așterne subsemnatului oficiu în termenul susindicat.

Sibiu, 8 August 1906.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiiului, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Nr. 306—1906

[204] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător din comuna **Drâmbariu** — conform ordinului Prea Ven. conzistor arhid. dtto 13 Iulie a. c. Nr. 5048 școl. — se escrie concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 600 cor. (400 din repartitiune și 200 coroane dela stat), cuartir și lemne.

Rugărilor se vor înainta subscrisului oficiu în termenul indicat, îndatorat fiind cel ales, de a instrui copii în cântările bisericești și a cânta cu ei la sf. liturgie; iar întrucât va fi posibil, candidații să se prezenteze, înainte de alegere, înaintea poporului, spre a face cunoștință cu el.

Alba-Iulia, 29 Iulie 1906.

Oficiul protopresbiterial în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 417—1906

[205] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele **Bucium-Cerbu** și **Bucium-Isbita**, protopresbiteratul Abrudului, pe baza ordinului Ven. Conzistoriu din 26 și 27 Iulie a. c. Nrii 6307 și 6635 Școl., se escrie concurs din oficiu cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sunt: Salar anual de 600 cor. din repartitiune, cuartir și lemne de foc.

Cei ce doresc a reflecta la aceste posturi vor subterne cererile instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare înainte de alegerea, poporului, pentru a-și arăta dexteritatea în tipic și cântările bisericești apoi vor nota în petițiune, dacă după anii de serviciu în alte comune pretind cuincuenale, ca comunele să se poată orienta la alegere.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al tractului Abrud.

Abrud, 31 Iulie 1906.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 321—106

[206] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoarești din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Briznic**, salar 600 coroane, cuartir și lemne.

2. **Panc-Săliște**, salar în bani 480 coroane, în naturalii 120 coroane, cuartir și lemne.

3. **Lăpugiu-linferior—Ohaba**, post de învățător ambulant, salar 600 cor., cuartir și lemne.

4. **Roșcani**, salar 600 cor. cuartir și lemne.

Eventuale pretenziuni la cuincuenale să se amintească în petițiunea de concurs.

Concurenții au să-și aștearnă rugărilor instruite conform normelor în vigoare, în termenul sus indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial.

In conțelegere cu comitetele parohiale.

Dobra, la 31 Iulie 1906.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Dobrei.

Ioșif Morariu
protopresbiter.

Nr. 396—1906

[211] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor a) de paroh în parohia de **clasa III Căstău**, b) de capelan în parohia **Birtin**, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B. despre întregirea venitelor preoțești. Capelanul are drept la jumătate din toate venitele preoțești.

Competenții au să-și aștearnă rugărilor la oficiul ppresbiterial concernent instruite în senzul legii.

Petițiunile întrate după expirarea termenului de concurs nu se vor lua în conțiderare.

Petentii au să se prezenteze, după prealabila încunoștințare a protoprezbiterului cu 8 zile înainte de termenul alegerii în biserică, pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Brad, la 22 Iulie 1906.

Oficiul pprezbiterial gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Vasiliu Damian
protoprezbiter.

Nr. 485—1006

[212] 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător din **clasa I-a** dela școala confesională gr. or. din **Hălchiu**, protoprezbiteratul Brașov se escrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Postul de învățător fiind împreună cu cel de cantor, învățătorul ales va avea a prestă și serviciul de cantor Duminecă și sârbătoarea și anume tot a doua săptămână.

Emolumentele împreună cu acest post sunt salar anual solvabil în 4 rate anuale decursive 600 cor. și pentru cuartir suma de 40 coroane. Venitele cantorale sunt: usufructul unui jugăr de pământ precum și 1/2 din grădina școlară, iar venite laterale aproximativ 80 coroane.

Concurenții au să-și aștearnă rugărilor or instruite conform normelor în vigoare în termenul susindicat la oficiul protopresbiterial competent și înainte de alegere a se prezenta poporului în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cântări și în tipic.

Celce se va pricepe la muzică instrumentală va fi preferit.

Hălchiu, în 2 August 1906.

Teofil Roșca

paroh, prez. com. parohial.

Văzut și aprobat.

Brașov, 15 August 1906.

Vasile Voina
protopresbiter.

Nr. 317—1906 ppresb.

[209] 2—3

Concurs oficial.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. română din comuna bisericească **Jibert**, protopresbiteratul tractului **Cohalm**, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 600 cor. salar anual și anume: 400 coroane prin repartitiune dela popor și 200 cor. dela stat, cuartir și lemnele necesare de foc. Cuincuenalul după un serviciu neîntrerupt de cinci ani la această școală.

Cererile instruite conform normelor în vigoare aîn partea concurenților, se vor așterne subsemnatului oficiu protopresbiterial în **Sighișoara**, (**Segesvár**) în termenul deschis, cu îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din loc, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Cohalm, 5 August 1906.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului **Cohalm**.

Dimitrie Moldovan
protopresb. adm.

[207] 3—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza încuviințării venerabilului Conzistor diecezan de dtto 4 Iulie 1906 st. v., Nr. 2584 B. ex. 1906 și în conțelegere cu domnul protopresbiter tractual, prin această se exerie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii gr. or. române din **Cacova** (**Kákova**, comitatul **Caras-Severin**) pe ziua de **3/16 Septembrie** 1906 la 3 ore d. a., în localitățile școlii din loc.

Prețul de exclamare este cor. 71 501-63. Doritorii de a întreprinde acest lucru, au a depune vadiul de 10% în bani gata sau obligațiuni de stat înainte de începerea licitațiunii.

Numai acei întreprinzători se vor admite la licitațiune, cari sunt calificați în arta zidirii și vor da revers comitetului parohial că cunosc pe deplin atât planul și specificațiunea de spese și măsuri, precum și condițiunile de licitațiune, cari până la ziua licitațiunii se pot vedea la oficiul parohial din loc.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a preferi pe măestrii întreprinzători probați și experți, despre a căror prestațiuni și-au câștigat deplină convingere.

Dat din șed nța comitetului parohial, ținută în **Cacova** la 23 Iulie (5 Aug.) 1906.

Ioan Cioc **Stefan Lipovan**
not. al comit. parohial prezid. comit. par.

Invățacei

se primesc în jimbăriia lui **Stefan Moga**, Sibiu, **Bahn-Gasse Nr. 4**. Băieți orfani se primesc cu toată întreținerea și îmbrăcăminte.

200 3—3

Banca de asigurare**„TRANSILVANIA“**

Sibiu, str. cisdădiei nr. 5, edificiile proprii. — Fondată la 1868.

Primește în condiții favorabile

- asigurări contra focului și esplosiunilor,
- asigurări de viață și de rente viagere,
- asigurări contra furtului prin spargere,
- asigurări de grindină,
- asigurări de accidente și de sticlă.

— Valori asigurate 105 milioane corone. —

— Despăgubiri prestate 7 milioane corone. —

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni de la **Direcțiune în Sibiu** și prin **agenturile principale** din **Arad, Bistrița, Brașov și Cluj**, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

(271) 42—52

Magazin de specialitate!

Mare depozit de

juvaericeale, aurării, argintării, oroloage

de aur și de argint, pentru domni și dame

toate noutăți.

A. MORAWETZ, juvaer și gravor.

Sibiu, strada cisdădiei nr. 14.

[74] 21—

Aur și argint vechiu se cumpără ori se primește ca plătire.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorii de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

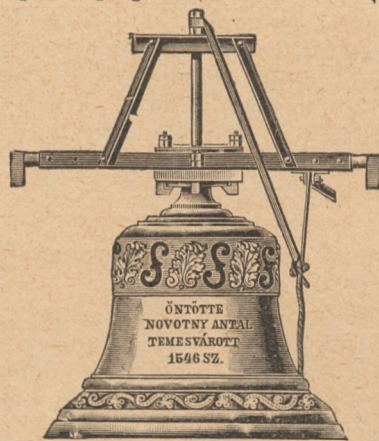
se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

(119) 51—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate gratis.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și invioreză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

Nu e mijloc secret

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fiuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatură mea. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatură mea nu e permis să se confunde cu aparatură „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatură mea e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparaturii mare e cor. 6.—

folosibil la morbiuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

[2] 199

Prețul aparaturii mic e cor. 4.—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espeditie din centru și locul de vândare pentru țără și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada **Kálmán**.